

41271

vem svetu.
Ameriko!
čujec v tuji
svet, med tuja ljudstva, v tuje razme-
re, čuj resen opomin prijatelja, ki ti
dobro hoče.

TO-LE VZEMI IN BERI IN SPOLNUJ!

Novodošlim rojakom v resen opomin
in pođuk spisal

O. KAZ. ZAKRAJŠEK,

frančiškan in izseljeniški misijoner za
avstrijske izseljence v New York, 135
East 2nd Street.

Izdala "Družba sv. Rafaela v New
Yorku za slovenske izseljence."

TISKANO Z DOVOLJENJEM REDOVNEGA
IN ŠKOFIJSKEGA PREDSTOJNIŠTVA.

Slovenska služba božja

se vrši v New Yorku v cerkvi sv. Nikolaja, 135 East 2nd Street, med Ave's. A. in I., vsako nedeljo dopoldne ob 9. uri, pridiga in sv. maša, in popoldne ob $\frac{1}{2}$ 4 uri pridiga, litanije in sv. blagoslov.

Vsako nedeljo po pobožnosti je razvedrilni sestanek rojakov v cerkveni dvorani, kjer se vrši vselej kako petje ali igre ali poučni govori.

Vse rojake, ki potujejo skozi New York in so črez nedeljo v New Yorku, vabimo, da se gotovo udeležijo službe božje in razvedrilnega sestanka. Rojaki jih bomo z veseljem sprejeli.

V tej cerkvi je tudi prilika za sprejem sv. zakramentov vsak dan od 6. do 8. ure zjutraj (v sobotah od 4. do 6. in od 7. do 10. ure.) zv.

030016407

41271

ROJAK:

Amerika je čuden svet. To boš kmalu zpoznal. Vse boš dobil drugače, kakor si videl v starem kraju. Videl boš ljudi najrazličnejših vrst, najrazličnejših narodov, jezikov, ver, brezver. Srečaval boš ljudi dobre, a še več slabih, hudobnih, pokvarjenih. Vse okrog tebe bo novo, bo tuje. Celo tvoji rojaki, ki so že dalj časa tukaj, se ti bodo zdeli vsi drugačni, tuji. Zdelo se ti bo kmalu, da si kakor otrok, neveden, slaboten, brez moči, navezan le na pomoč drugih. Zatoraj, dragi mi rojak, vzemi si te opomine seboj v Ameriko. Zapiši si jih v srce in ravnaj se po njih! Ta tuji svet pred teboj je strašnejši, kakor je morje za teboj. O, koliko rojakov smo videli že hiteti tu mimo v novi svet. A kje so danes? Zamanj povprašujemo po njih! Zamanj iščemo njih imena po zapisnikih rojakov, še bolj brezuspešno po zapisnikih slovenskih katolikov v Ameriki. — Prišli so sem iskat sreče. Toda, našli so nesrečo, časno — in oh — morda tudi večno. Kaj hočeš ti, rojak? Hočeš najti v novem svetu srečo? — Dobro! Poglej tu so koraki do sreče! Kar beri jih!

1. Pojdi z Bogom v novem svetu za novo srečo.

Prijatelj, po kaj si prišel sem v to neznano tujino? Kajne — kakor vsi drugi — prišel si iskat sreče! Z upapolnim pogledom gledaš v svojo prihodnost. Tvoja domišljija ti je že postavila krasne, zlate gradove. Ali v oblake t. j. ali bo to upanje prazno? Se boš li čez ne-

kaj let vračal domov s praznim žepom, s praznim srcem? Boš čez nekaj let tudi ti klel svoj vstop v novi svet — v to obljubljeno deželo evropskih narodov? Kaj misliš? — Kajne, kdo to ve! Vendar eno veš: Tvoje srce želi sreče! Ti si prišel sem iskat **sreče!** — Toda — dragi moj, vedi pa dalje: Ena sama je pot, po kateri boš gotovo do nje prišel, — pojdi **z Bogom!** Pojdi po tisti poti, katero ti kaže tvoj Bog, tvoja vera! — Daj Bogu, kar je božjega in on bo dal tebi, kar je tvojega — srečo. — „Oh zakaj sem jaz tako na Boga pozabil,” slišal sem britko vzdihniti nesrečnega rojaka, „in bi ne bil danes tolika sirota, kakor sem.” — Zatoraj, rojak, pojdi **Z Bogom** v novem svetu za novo srečo!

2. Ne pozabi, da je tudi v Ameriki Bog, prav isti Bog, kakor v domovini.

Skoro vsi naši rojaki, ki prihajajo sem čez morje, prineso seboj pristno slovensko srce, polno žive vere, katero so jim doma vcepili v srce dobri vzgojitelji. Predno so se podali na daljno pot, sprejeli so najbrže še enkrat sv. zakramente. Morda so ob ločitvi prisegali jokojoči materi, ženi, da bodo zvesti ostali Bogu: „To, kar so me moji starši naučili, tega se bom držal zvesto. Ne bom pozabil v Ameriki svojega Boga!” — Toda po nekoliko letih? Zjokal bi se nad njimi lahko, kakor se je prerok Jeremija nad razvalinami Jeruzalemskega mesta. — Žive, kakor živinče na paši. — Da, dragi moj rojak, v Ameriki boš videl tudi žalostne stvari. Bodi na to pripravljen. Srečaval boš, žalibog, tudi rojake, „od katerih jokaje rečem, da so sovražniki Križa Kristusovega, katerih konec je poguba in hvala v njih sramoti.” (Iz pisma sv. Pavla 3. 21.) Vse, vse so pozabili, zgubili najdražji zaklad — sv. vero. — Zato, dragi moj, poglej nad seboj višnjevo nebo, prav kakor doma, poglej solnce in zvezde na nebu, kakor doma, zato ne pozabi, da tam gori

tudi nad Ameriko živi večni Oče, tvoj Bog in tvoj prvi gospod. Zato, bodi previden! Ne daj si uropati sv. vere.

3. Otrok, ne pozabi Matere!

Ali si že čul sv. evangelij o človeku, ki je padel med razbojnike? Šel je po tujem kraju. Razbojniki so ga napadli in na pol mrtvega pustili. — O ko bi ti videl pot tvojega prihodnjega življenja v Ameriki za tvojo dušo! Koliko sto in sto razbojnikov, zapeljivcev preži na te, na tvoje poštenje, na tvojo vero, na tvojo dušo, da ti jo pogubi, da ti jo okrade milosti božje, poštenja, te obda z ranami brezvere, pregreh in hudobij! — Trepetal bi! — Eno je zavetje, kjer boš varen pred vsemi temi sovražniki — „Turn Davidov“ — Marija! — Zato rojak moj dragi, predno stopiš na ameriška tla, naj bo tvoj sklep: „Ako bom nate pozabil, Marija, naj bo pozabljena moja desnica! Naj se mi jezik prisuši nebu, ako se tebe ne bom spominjal, ako ne boš ti začetek vsega mojega veselja“ Vsa tvoja domovina je kakor veliko Marijino svetišče. Skoro vsak hribček, vsaka dolinica je okrašena z mično Marijino cerkvico. Tvoji predniki so to storili, ker so bili polni ljubezni do nebeške matere Marije. Zatoraj, dragi moj, poslušaj prijateljski svet. Če hočeš sam sebi dobro, bodi zvest sin Mariji! Ne pozabi Matere! Priporočuj se ji! „Marije ne pozabi,“ bile so zadnje besede moje ljube matere, vselej, ko sem šel iz doma na tuje. Veliko, veliko se imam njim zahvaliti, In Bog ji plačaj te besede! Rojak moj: „Marije ne pozabi,“ tudi jaz tebi rečem.

4. Vedi, da je prazno vse naše delo brez blagoslova iz nebes.

Poznal sem v C. rojaka. Prišel je sem pred leti. Kakor vsi Slovenci, prinesel je seboj pristno slovensko srce t. j. vero in poštenje.

Začel je gostilno, ali "salon." šlo mu je precej dobro. Toda prevelika pohlepnost po denarju ga je zaslepila, da je dopustil radi dobička tudi nepoštenosti v svoji hiši. V začetku manjše, pozneje večje. Imetje mu je pri tem vidno rastlo. Prevezel se je. Poslednjič je pozabil popolnoma na poglavitno — na Boga! — Danes nima od vsega tega obilnega premoženja niti centa več! Vse je šlo in vse je moralo iti, ker „ako gospod hiše ne zida, se zastonj trudi, kdor jo zida." — Lahko mogoče, da se zdi, da ima brezbožni včasih večjo srečo. Toda — konec take sreče je — nesreča. Gotovo imaš dokaze za to iz lastne vasi. Sreča brez blagoslova od Boga, je kakor hiša zidana na pesek. Najmanjši veter — in zrušiti se mora. — Dragi moj, ko se boš trudil po amerikanških tovarnah in se pehal za zaslužkom „od zore do mraka, od mraka do dne rosan in potan" — naj ti stoji pred očmi ta zlati rek: "Prazno, zastonj je vse moje delo, ves moj trud brez blagoslova od Boga. O, Bog blagoslovi moje delo!" Poglavitni tvoj trud torej naj bo: pridobiti si božji blagoslov, ker prazno je vse delo brez blagoslova iz nebes.

5. Vedi, da veljajo tudi v Ameriki vse iste božje in iste cerkvene zapovedi, kakor v domovini.

Marsikomu naših ljudij, zlasti naše mladine, se zdi, da so tu prosti vsega, da tu za nje ni ne božjih, ne cerkvenih zapovedi, ni ne greha, ne hudobije. Da, podobni so tičku, ki je bil rojen in vzgojen v kletki, in ako uide ven na prosto, je kakor brez uma. — Res, Amerika je dežela prostosti in svobode. Tu, dragi moj, res ne bo najbrž nobenega, ki bi te v nedeljo silil k sv. maši. Res tu se boš lahko skril med množico tujega ljudstva, ako boš hotel počenjati najgrše hudobije. Lahko boš služil skrivaj svojim strastem popolnoma prosto, in vendar veljal za poštenjaka med svojimi, skril se boš lahko pred očmi, svojega duhovnega pastirja. Skrbne oči tvoje zlate mamice, ali dobrega

očeta, tvoje zveste žene te tu ne bodo zasledovale. Prost boš, popolnoma prost! — Toda, vedi, če se skriješ človeškim očem, če pokri-vaš svoje hudobije z navidezno poštenostjo, vedi, stari Bog pa še živi Med gromom in bliskom je dal te zapovedi, da je pokazal, da more prestopke zoper te zapovedi tudi kaznjevati. Pred njim ničesar ne moreš skriti in tudi danes še ima On polno moč v oblasti, da kaznuje prestopke zoper nje, in to tudi v prosti Ameriki. Zato, dragi moj, vedi, da veljajo tudi v Ameriki iste božje in iste cerkvene zapovedi, kakor v domovini.

**6. Nedelja je tudi v Ameriki GOSPODOV dan,
ne TVOJ!**

O nekem starem kralju pripoveduje pravljica, da je imel čudovito palico. Česarkoli se je ž njo dotaknil, takoj se je spremenilo v zlato. — Tako čudovito palico bi jaz primerjal krščanskemu posvečevanju nedelje. "Šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj!" — Nisi samo iz telesa. Tudi neumrjočo dušo imaš! Če 6 dni skrbiš samo za telo, zakopan v delo in trud zanj, ali ni tvoja duša vredna, da vsaj en dan posvetiš skrbi za njo? — Dalje celi teden, 6 dni, porabiš zase, ne moreš misliti veliko na svojega najvišjega Gospodarja, od katerega imaš pa vendar vse, kar si in kar imaš. Ali je preveč vsaj en dan dati Njemu? — „Sedmi dan je Gospod posvetil in blagoslovil," pravi sv. pismo. Ta dan — ako ga posvečuješ — ti bo dobil bagoslov za delo celega tedna. Ta dan bo tvoje delo Gospod zalil z vodo svojih milostij, da ti bo sad rodilo, da boš imel uspeh, da ti bo prineslo srečo! Ako boš vestno držal svojo nedeljo, bo to za te čudovita palica, ki ti bo vse tvoje delo spremenilo v zlato — v srečo! Dva zakonska sta se silno trudila, kmalu obogateti. Da bi šlo to hitreje, trgovala sta še v nedeljo — imela sta namreč trgovino. Pa sreče kar ni bilo. To potožita duhovnemu pa-

stirju. Ta jima svetuje posvečevati nedeljo. Poskusita. Res, ves drugi uspeh! V par letih sta dosegla, kar preje desetletja ni šlo! — Rojak moj, stori tudi ti tako! Skleni: Moja nedelja bo vedno Gospodov dan.

7. Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih spodobno in pobožno pri sv maši.

Kar je solnce za naš dan, kar je oko za naše telo, kar je duša za človeka, to je sv. maša za Gospodov dan! Brez sv. maše v nedeljo, ali je to nedelja? Ne! Zato, dragi moj rojak! Tudi v Ameriki daruje Naš Zveličar dan za dnem svojo nekrvavo daritev po vseh katoliških cerkvah. Tudi tu v Ameriki te bo ob nedeljah in zapovedanih praznikih Zveličar milo vabil po zvonu iz zvonika katol. cerkva k temu nekrvavemu ponovljenju njegove krvave daritve na sv. križu za te, za tvojo dušo, za tvoje zveličanje — k sv. maši! Vabil te bo, da pridi poslušat besedo, katero ti govori Bog po ustih pridigarja! — Ali ga boš pustil zastonj te vabiti? zastonj te klicati? Ljubi moj, nikari! — Ako si v kraju, kjer ni slovenske cerkve, ne slov. pridigarja, ali ti bo to dovolj uzrok, da boš pustil službo božjo? Ali ni sv. maša enaka v irskih, nemških cerkvah, kakor v slovenskih? „Ne razumem pridige,” praviš? Kupi si pobožno knjigo o verskih resnicah. To vzemi seboj. Ko bo pridigar govoril v tujem jeziku, beri ti to knjigo in me bo ti dolg čas. Mesto po pridigarju, govoril ti bo Bog po lepi knjigi. Opuščanje nedeljske službe božje, je pa prvi korak k brezverstvu — k pogubi.

8. Ne pozabi, da si tudi v Ameriki dolžan prejemati sv. zakramente.

Kar je hrana za telo, to so sv. zakramenti za človeško dušo. — Poklican sem bil v bolnišnico k bolnemu mladeniču. Sušica se je pripravljala, da prav kar ukonča novo svojo žrtev

v osebi bivšega krepkega slovenskega fanta. „Gospod, daleč sem zašel,” je začel govoriti, „silno daleč!” — Debela solza se mu utreme v osteklenelem očesu in zdrsne kot kristal po zvenelem licu mladeniča. Srce me je zabolelo! Siromak! „O pokora je huda! Poglejte, kakšen sem! Kako sem bil krepak! Gospod, zelo trpim. Pa kriv sem si sam. O, zakaj nisem poslušal opomina moje matere ob ločitvi: „Pojdi velikokrat k sv. spovedi!” Šest let nisem več bil. In to vidim, da je glavni vzrok moje pogube. Ko bi bil k spovedi hodil, kakor preje, danes bi ne bil to, kar sem. Oh, kam sem zašel!” in potok britkih solza je grenko kesanje iztisnilo iz očíj ugašajočega mladega življenja. — Rojak moj, ali naj ima ta tvoja pot v novi svet tudi tak strašni konec — smrt, — klazen hudobij? Si želiš tak-le konec? — Bog te obvaruj! Eno sredstvo je: sv. zakramenti! Ti nisi svetejši od Davida, ne modrejši od Salomona in ne močnejši od Samsona! Dragi moj, če ljubiš samega sebe, svojo srečo, ne opusti sv. zakramentov.

9. Ne morem k spovedi, ker ne razumem spovednika, boš dostikrat slišal.

Najprej naj ti bo glavno pravilo v Ameriki: nikdar ne v kraj, kjer ti ne bo mogoče vršiti svojih krščanskih dolžnostij! Kaj ti pomaga, ako si vso Ameriko pridobiš, ako pa pri tem zapraviš svojo dušo? Ali naj za par dobrih trenotkov, par let, predaš celo večnost?

Ako se pa vendar odločiš za tak kraj, poskrbi, da si poiščeš vsaj par krat na leto spovednika. Ako vas je več v takem kraju, ne bo to težko. Pišite na naslov: „Rev. K. Zakrajšek, Ellis Island, N. Y. Povejte koliko Vas je, in vse bo poskrbljeno za vas.

Ako to ni mogoče in si nikakor ne moreš drugače pomagati, vedi, da je v tem slučaju spoved dobra, če vsaj en greh spovednik razume, ali pa vsaj, da le vidi, da bi se ti rad dobro

spovedal in da imaš resnično kesanje. To, mislim, pa ne bo težko se naučiti, kak greh povedati v angleščini ali v nemščini. Pokoro prašaj na prste. Vse druge pa srčno obžaluj. Ta sv. odveza bo za sedaj veljala. Ko prideš pa do slovenskega duhovnika, pa ponovi vse te spovedi, radi miru vesti.

Tako boš vendar spolnil svojo dolžnost in tvoja duša bo dobila kruha milosti božje in zopet boš pogumno nadaljeval pot kršč. življenja.

10. Prijatelj, ne hodi v kraj, kjer ni slovenskega duhovnika, ali vsaj, ne hodi tja, kjer ni nobene katoliške cerkve.

Dragi moj, nimaš samo telesa. Tudi dušo imaš. Ne boš večno živel. Umrl boš, umrl gotovo, kakor gotovo živiš. Za kratkim življenjem pride večnost, ali srečna ali nesrečna, kakršno si boš pripravil! Ti nisi samo za svet ustvarjen, ampak za Boga. Ne samo svetu, tudi Bogu moraš služiti. Zato, kaj ti pomaga, če zaslužiš 5 dol, 10 dol. na dan, si nakoplješ v svojo oblast milijone, celo Ameriko, cel svet, — ako pa pri tem pogubiš svojo edino, neumrjočo dušo za večno? Ali se spominjaš evangeljskega bogatina? „Duša, zdaj pa jej in pij in bodi dobre volje; vsega imaš v izobilju!“ je govoril. Pa kaj je zaslišal? „Neumnež, še nocoj to noč bom tirjal tvojo dušo iz tvojih rok, in kar si pridobil, čegavo bo?“ — Zato, dragi moj, nikar ne išči dela, kjer ne boš mogel služiti tudi Bogu, skrbeti tudi za svojo dušo. Naj te ne premoti “dobro” delo. Prvo naj bo vprašanje: „Ali je tam slovenska fara?“ Ali je tam katol. cerkev?“ — Ako pa res ni drugače, da greš tja, za pol leta, za eno leto in vas je tam vsaj 10 do 20 rojakov, preskrbite si od časa do časa slovenskega misijonerja, ki bo prišel Vas spovedat, malo podučit in opraviti za vas daritev sv. maše. V ta namen — kakor že omenjeno — pišite na naslov: Rev. Kaz. Zakrajšek, Ellis Island, New York. Povejte, koliko vas je in

vse bom preskrbel, da boste dobili duhovno pomoč. — Vendar naj ti bo pa pravilo: ne naseli se v kraju, kjer ni slovenskega, ali vsaj katoliškega duhovnika.

11. Prva pot — kamor prideš — bodi vselej k duhovnemu pastirju!

Kot katoličan si dolžan spadati v eno faro, naj si bo že v katero koli. Ako ni v kraju drugih slovenskih župnij, spadaš v katero drugo faro, ki je v tem kraju. In katere cerkve se okleneš, tiste fare ud si in do tiste sprejmeš vse dolžnosti, kakor vsak pravi kristjan, in cerkev sprejme do tebe dolžnosti, kakor do vsakega farana. Tu v Ameriki ni tako, kakor v starem kraju. Cerkev ne dobi od vlade ničesar. Duhovnika in cerkev si morajo katoliki sami vzdrževati, ako jih hočejo imeti. Zato velja za Ameriko še VI. cerkvena zapoved: „Podpiraj cerkev po svoji moči.“ — Zato, kamor prideš, pojdi se predstaviti duhovniku, da te vpiše v faro. Povej mu, da si novodošla ovčica. Obljubi, da boš dober faran, ki boš spolnjeval svoje verske dolžnosti. S tem boš gotovo razveselil duhovnega gospoda, sebi dal najlepše spričevalo, obenem se pa zavaroval proti nelezljivi dušni bolezni — verski mlačnosti.

12. Ako si iščeš stanovanja — bord — bodi skrajno previden!

Tisoči in tisoči so se že časno zgubili in večno pogubili, ker so zašli namesto v pošteno stanovanje, v pravo satansko beznico. Zato, če le mogoče, o tem vprašaj za svet duhovnega gospoda. — Ostani le v takih hišah, v takih stanovanjih, kjer se moli, kjer se ob nedeljah hodi k sv. maši, kjer se v petek ne je mesa. — Zlasti pa beži iz stanovanja, kjer se veliko pijančuje, kjer gospodar ali gospodinja navaja „bordingarje“ k pijančevanju. Beži proč, dokler se sam ne okužiš, drugače si iz

gubljen. „V vinu je nečistost“ — pravi sv. pismo. — Zatorej: ako si iščeš stanovanja, bodi skrajno previden!

13. Ne zaupaj nikomur, razun ako ga prav dobro poznaš.

Ne daj se zmotiti, akoprav te kdo slovensko nagovori. Žalibog imamo tudi med našimi rojaki že nekaj propalic, ki žive samo od goljufije neveščega ljudstva. Pridružil se ti bo in te ljubeznjivo nagovoril. Trdil bo morda, da te pozna, ali da pozna tvojega brata ali očeta in druge take zmišljotine Morda se ti bo ponujal, da ti pomaga dobiti delo, da te spremi na kolodvor, lagal se ti bo, da je zastopnik tega ali onega lista i. t. d. Vsega tega ne verjemi in ne daj se zmotiti. Tvoj kažipot naj bo policaj na cesti. Temu pokaži naslov, pa ti bo pokazal kod pojdi, ker to je njegovo delo. — Nikdar in nikoli pa ne poslušaj nasvetov tujega neznanega človeka. Koliko jih je že postalo nesrečnih samo, ker so se takoj zaupali tujcem, če prav slovenskim. Zato: Vse imej za poštene pa nobenemu ne zaupaj, dokler ga popolnoma ne poznaš.

14. Slovenski mladenič — ne poslušaj spridenih tovarišev!

Ostani tudi v Ameriki pošten, sramežljiv, veren slovenski fant! Tovariše boš srečaval hudobne, pokvarjene. Vabili te bodo po gostilnah, plesiščih, da — oh groza — tudi po drugih slabih krajih. Moj dragi rojak, čuvaj se! čuvaj se! — Beži pred takimi, ki so grdega govorjenja, ki so udani pijači. Ako je jezik umazan, kakšno mora biti še le srce! — Zlasti se pa ogibaj kakor kuge: slabih salonov. Začetek pogube za marsikaterega slovenskega mladeniča je že bil — salon. — Zatorej, dragi mi mladenič, ne poslušaj spridenih tovarišev! — Norost mladih dni bo minila, strast se bo

ohladila, in gorje ti, ako se boš v tem času znašel globoko v strasteh! Kesanje pokora bo grenka! — Zatorej, mladenič, tudi v Ameriki: pamet in poštenje! Stopi v katoliška bralna, pevska društva. Pred vsem pa, beži pred spriženimi tovariši!

15. Slovensko dekle čuvaj se!

Sem si prišla poštena, nepokvarjena. Toda vedi, že je pripravljenih sto in sto zanj, sto in sto priložnosti, sto in sto izkušnjav, da te bodo storile nesrečno, kakor že sō in sto družih tvojih tovarišic. Peklo se je že pripravilo, da ti bo skušalo vzeti poštenje, ž njim vero, ž njo časno srečo in, ž njo večno srečo. Zato bodi skrajno previdna! Beži, beži takoj iz službe, iz stanovanja, iz dela, iz mesta, kjer zaslutiš le malo nevarnost! Moj Bog, koliko deklet se je tu že zgubilo časno in večno! Koliko jih prav zdaj morda toči britke solze kesanje v bedi, v nesreči, v sramoti. Toda prepozno je! Izgubljeno je, zapravljeno je, in sicer zapravljeno za vedno. — Slovensko dekle, čuvaj se! bodi previdna! Bodi pametna! Kamor prideš, okleni se takoj dekliške družbe, ako je v onem kraju, ako ne, ostani v zvezi z dekliško družbo v domačem kraju! — Vedi tudi v Ameriki je dekleta prva čast poštenje, majvečja sramota — nepoštenje.

16. Slovensko katol. dekliško društvo v New Yorku.

V varstvo sloven. deklet v New Yorku in okolici, zlasti pa v varstvo sloven. deklet, ki potujejo skozi New York, bodisi iz starega kraja v Ameriko, ali pa iz Amerike v stari kraj, vstanovilo se je v New Yorku zgoraj omenjeno društvo. Okrog 100 krepkih in poštenih slovenskih deklet se je z vso ljubeznijo in z vsem navdušenjem oklenilo lepega društva v lastno korist in v pomoč potujočim slov.

dekletom. Poseben pododbor društva je prevzel to nalogo, da poskrbi vse potrebno za take slučaje. Zato se opozarjajo vsa slovenska dekleta, da se z zaupanjem obračajo na to društvo ako mislijo potovati. Društvo jim preskrbi šifkarte ali železniške listke. Ob prihodu pride ena društvenic na Ellis Island, ali v pristanišče ali na kolodvor jo počakat. Dokler ostane v New Yorku ji poskrbijo pošteno in ceno stanovanje in jo potem pri odhodu spremijo na ladijo ali železnico.

Dalje ima društvo v pravilih določilo, da naj se vsaki novodošli tovarišici priredi v društveni sobi mal pozdraven večer. Tudi ima dekleta za časa čakanja v društveni bralni sobi in knjižnici na razpolago vse slov. poštene liste in časnike in veliko knjig.

Odbor društva je: g. Marija Gostič, 173 E. 4. Street, glavna predsednica, g. Metka Mavrin, I. podpred.; g. Katar. Pavlič, II. podpr.; g. Ivana Šubelj, III. podpred.; g. Ivana Lovše, glavna tajnica, 173 E. 4th St., g. Marija Ribič. II. tajnica; g. Ivana Dolar, knjižničarica in rač. zapisn.; g. Antonija Hribar in Apolonia Mrčun, blagajnici, g. Ivana Seršen, društvena gospodinja. — Pisma naj se naslavljaajo ali na predsednico, ali glavno tajnico, ali pa na društveno sobo, 135 East 2nd. Street. N. Y.

17. Varčuj s svojimi težko prisluženimi novci.

Težko delo te čaka. Trpljenje od zore do mraka bo tvoj delež. Zato pa varčuj! Ne zapravi po nepotrebnem niti centa. Ako tu zapraviš pet centov, tu ni nič, ako daš domov je teh pet centov petkrat toliko vredno toraj, 25 vinarjev. Ako imaš večje svote, nikar jih ne hrani pri sebi! Pošlji jih domov v hranilnico, kjer so prvič, bolj varno naloženi, drugič, ti pa tudi več obresti prineso kot tukaj. Tako jih boš tudi težje zapravil. Najbolj zanesljivo bo naložen denar, ako ga poslješ na naslov: Ljudska posojilnica in hranilnica v Ljubljani.

Kongresni trg. Ako hočeš natanjčnejega pojasnila v tej zadevi, obrni se na naslov: Rev. Kaz. Zakrajšek, 170 East 80. Street. New York, in drage volje ti bom poslal natanjčno navodilo, kako in kaj.

Torej, dragi moj, varčuj s svojimi težko prisluženimi novci.

18. Ne pozabi svojih domačih.

Gotovo se ti še ni zacelila globoka srčna rana, katero ti je vsekala grenka ločitev od tvojih dragih. O gotovo ti je še tesno okrog srca in solze ti silijo v oči, ko se le spomniš trenutka ločitve. O kako je bil grenak ločitve tužni dan! Slonel si v objemu, zadnjem objemu svoje drage mamice, ljubega skrbnega očeta, drage zveste žene, ljubljenih otročičev, ljubega brata ali sestre. In kaj je bilo edino tolažilo, katero vas je tolažilo v tem trenutku. „Ne jokaj, saj te ne bom pozabil.“ „Ne jokajte, otročiči, saj bom kmalu nazaj! Zaslužit Vam grem samo kruha.....“ — O dragi rojak, ne pozabi, nikdar ne pozabi teh trenutkov! Zjutraj, ko se zbudiš, naj ti bo prvi spomin, spomin na ločitev in vprašaj se: po kaj sem prišel v Ameriko? In to vprašanje naj ti bo pred očmi celi dan. In zvečer predno zaspiš, zadnja misel naj ti bo: po kaj sem prišel? — O koliko očetov že je videl otok Ellis Island, ki so se z jokajočim pogledom obračali nazaj proti mili domovini. Prišli so sem, zaslužit kruha svoji družinici! Toda, kje so zdaj? Zamanj tam v neki vasici, v revni siromašni bajtici v starem kraju, na pol strgani otročiči vprašujejo svojo revno mamico: „Mama, kdaj bodo pa ata nazaj prišli?“ Oh, otročiči, ne vprašajte tega, ne vprašajte več po svojem očetu. Pozabil je na vas, ne mara vas več. Molčite, molčite, otročiči in molite za — izgubljenega ateja! — Ali

morda tam v drugi borni kočici cele noči pregori mala lučka pred Marijino podobo. V kotu pa sedi revna starica, vela ženica in prečuje cele noči z molekom v roki — v molitvi; v goreči molitvi ljubečega materinega srca, — za sina, za izgubljenega sina. Šel je, da pomaga tudi njej, reši domačijo propada. Da, šel je in ni ga več. Mati, uboga mati, moli, le moli goreče moli, za svojega — izgubljenega sina! —

Rojak moj, kaj bo s teboj? — Ne, ne! Kajne ti boš pa zvest ostal svoji nalogi, s katero si prišel sem! Ako si oče, boš prej ko prej skrbel, da se združiš s svojo družinico! Pridno boš delal, pridno varčeval in pri tem ne boš pozabil svojih dražih v domovini. — Kajne, to je tvoj trdni sklep! Bog ti ga naj blagoslovi!

19. Stopi takoj v kako podporno društvo.

Tu si sam, morda popolnoma sam sredi tujih ljudi. Ako zboliš, kdo ti bo postregel, kdo ti dal vsaj kozarec hladne vode, ako nimaš v žepu beliča? Prvi dan moraš v bolnišnico. Ali ako umrješ, kdo bo poskrbel za dostojen kat. pokop? Za vse te slučaje ti poskrbi podporno društvo. V bolezni ti bo dajalo tedensko denarno podporo, ob smrti ti bo poskrbelo lep pogreb in pa še za tvoje drage bo poskrbelo s svoto, za katero si se zavaroval. Zatorej dragi rojak, stopi gotovo v kako podporno društvo. Stopi pa takoj, ker ne veš ne kje, ne kdaj te bo bolezen obiskala ali smrt srečala. Stopi pa le v taka društva, ki imajo v svojem imenu tudi besedico „Katoliško.“ V društva, ki so samo „narodna,“ torej ne katoliška kot katoliški kristjan ne smeš stopiti. — O teh velja: Kdor mi z menoj, je zoper mene.

Prva, največja in najmočnejša slovenska podporna in zavarovalna organizacija je

**KRANJSKO — SLOVENSKA KATOLIŠKA
JEDNOTA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH
AMERIŠKIH.**

Ustanovljena 2. aprila 1894 v Joliet, Ill., inkorporirana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Sprejema pod svoje krilo rojake obojega spola od že prestopilega 16. leta do še ne prestopilega 45. leta. To organizacijo tvori več kot 100 katoliških društev, nahajajočih se v vseh važnih slovensko-hrvatskih naselbinah širom Združenih držav.

K. S. K. Jednota zavaruje svoje člane in članice za življenje za vsote od \$500 do \$1000; izplačuje podpore za poškodbe v vsotah od \$125 do \$1000.

K. S. K. Jednota šteje sedaj nad 10,000 članov in članic; ima v svojem skladu do \$100,000. in je od časa svojega obstanka izplačala že do pol milijona dolarjev v zavarovalnini in poškodninah.

Katoliški rojaki in rojakinje, ki se naselijo v Ameriki, naj pristopajo k društvom v zvezi s to Jednoto.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA.

Se priporoča vsem slovanskim naseljenecem, kateri pridejo v Združene države, bodisi za stalno ali začasno bivanje, za pristop k nje društvom, katera so ustanovljena v vseh večjih slovenskih naselbinah v Ameriki.

J. S. K. Jednota je ena najcenejših slovanskih podpornih Jednot v Ameriki, a je tudi ena najradodarnějšíh pri izplačevanju svojih podpor, pri njej se lahko zavarujete za sledeče;

Svote zavarovalnine:

- \$1,000.00 za smrtnino v prvem razredu,
- 500.00 za smrtnino v drugem razredu,
- 800.00 za popolno onemoglost ali izgubo obeh nog, obeh rok, obeh oces, ali ene noge in ene roke.
- 400.00 za izgubo ene noge ali ene roke.
- 200.00 za izgubo enega očesa.

500.00 za smrtnino ženskih.

Nadalje plačuje Jednota še bolno podporo po \$20.00 na mesec po preteku šestih mesecev, za katere prejema bolnik podporo od krajevnega društva, dokler se ne izplača svota \$300.00.

Uradniki:

Predsednik: Fran Medoš, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

Podpredsednik: Jak. Zabukovec. (Radi bolezni na dopustu v Evropi.)

Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, P. O. Ely, Minnesota.

Pomožni tajnik: Maks Keržišnik, L Box 383. Rock Springs, Wyo.

Blagajnik: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minnesota.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PODPORNO DRUŠTVO SV. BARBARE.

za Združene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 331. januarja 1902 v državi
Pennsylvaniji.

Rojak, kamor prideš do svojega cilja, vprašaj za društvo sv. Barbare, in pridruži se društvom te zveze. Društvo ima jako mile in lahke pogoje, izplačuje pa primerno veliko bolniško podporo in smrtnino. Zatoraj, rojak, okleni se je in ne bo ti žal.

Odborniki:

Predsednik: Alojzij Zaverl, P. O. Box 374. Forest City, Pa.

Podpredsednik: Martin Oberžan, Box 51, West Mineral, Kans.

I. tajnik: Ivan Telban, P. O. Box 607, Forest City, Pa.

II. tajnik: Anton Oštir, 1143 E. 60th St. Cleveland, Ohio.

Blagajnik: Martin Muhič, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 607. Forest City, Pa.

20. Naroči si takoj en časnik iz stare domovine in enega američanskih slovenskih listov, ki so katoliški, ali vsaj ne veri nasprotni.

Iz stare domovine naroči ali **DOMOLJUBA, — BOGOLJUBA, — MLADOST,** „Krščanski detoljub,” se priporoča zlasti našim slov. materam.

Za vse te liste se obrni na naslov Rev. K. Zakrajšek, 170 E 80th Str. New York.

Izmed američanskih listov je priporočati: **Clevelandska Amerika**, 6119 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.

Američanski Slovenec, Joliet, Ill.

Glasnik, Calumet, Mich.

Slovenski Narod, Pueblo, Colo.

Listov, ki pišejo zoper vero, ki napadajo in sramote celi duhovski stan, ki razširjajo brezverstvo, ali socialno demokracijo, ne smeš tudi v Ameriki ne maročevati in tudi ne brati.

21. V vseh zadevah pa, bodisi, da potrebuješ sveta glede železnice, ali glede ladij za v stari kraj ali “šifkart,” ali si brez dela, ali se ti je zgodila kaka krivica, ali si zgubil prtljago, ali želiš v New Yorku v začasno bivanje poštene-ga stanovanja, ali nameravaš dobiti iz starega kraja svoje ljudi, ženo, otroke i. t. d., posebno pa glede raznih verskih zadev in potreb — kakor že omenjeno — obrni se pismeno na me.

Nastavljen sem od avstrijskega generalnega konzulata v New Yorku, potem „Avstrijske izseljeniške družbe” pred vsem zato, da čuvam nad vsemi avstrijskimi katoliškimi izseljenci, ki prihajajo sem v Ameriko. Kot njih

misijonar naj skrbim za nje po možnosti v vseh njih zadevah in potrebah z besedo in s svetom in s posredovajem. Po izrecni želji svetlega cesarja avstrijskega, ki je dovolil letno podporo tej družbi, naj pa zlasti skrbim, da katoliki, ki prihajajo iz Avstrije, ostanejo tudi tu v tujini zvesti svoji veri in cerkvi.

In zavedam se v polni meri te svoje dolžnosti, katero sem prevzel s to službo in sem zato pripravljen vse storiti, vse žrtvovati, samo da izpolnim to nalogo.

Treba je pa, da imajo rojaki glede tega zaupanje do mene in da se v vseh zadevah s zaupanjem obračajo name.

Da bom pa še lažje in še uspešneje skrbel za svoje rojake, ustanovili smo v New Yorku kar posebno

SLOVENSKO DRUŽBO SV. RAFAELA,

ki ima namen, še posebej se zavzeti za slovenske izseljence, jim vsestransko pomagati, vsestransko skrbeti zanje, čuvati jih pred izkoriščevanjem, pred raznimi varalicami in zlasti jim pomagati do dela in dobrega zaslužka. Slovenski odlični možje, ki so se je oklenili in ki so posvetili njenemu namenu svoje moči in zmožnosti, so porok, da bomo storili svojo dolžnost in svojo nalogo v polni meri.

Zato, dragi moj, zapomni si moj naslov in kadar rabiš moje pomoči, mojega sveta, piši na me in vse, kar bo v moji moči, bom storil za te.

Poglavitni moj delokrog je najprej na Ellis Islandu, kjer sva se srečala. (Ellis Island, N. Y. H.) Svojo pisarno imam v Avstrijski hiši za izseljence 170 East 80th Str, New York. Kot začasni duhovni voditelj New Yorških Slovencev, je moj naslov na župnišče Sv. Nikolaja, 135 East 2nd Street, kot frančiškan imam stanovanje v frančiškanskem samostanu 135 W. 31th Street. (St. Francis Monastery). Na kateri teh naslovov mi pišeš, na vsakega bom dobil gotovo tvoje pismo. Nujne stvari naj se naslove na 135 E. 2. St. Za odgovor priloži znamko za 2 centa.

Toraj v vseh zadevah in potrebah obrni se na ta naslov, in kar bo le mogoče, bom storil za te.

22. Tako torej, dragi moj, pojdi, z Bogom in Marijo v novi svet. Z Bogom in Marijo bodi povsodi, kjerkoli bodeš! Ostani zvest svoji veri in svojemu narodu in bodi prepričan, srečo boš našel gotovo. Kjer je božji blagoslov, tam je sreča in zadovoljnost.

Sedaj pa nebesa in zemljo na pričo kličem, da sem postavil pred te dobro in hudo, srečo in nesrečo. Izbiraj pa, kakor hočeš. Bog ti je dal prosto voljo, da storiš, kar hočeš in kakor hočeš. Pred seboj imaš obe poti, dobro in zlo, pred seboj imaš srečo i nesrečo. Odloči se, kaj si boš izbral. — — —

KAZIMIR ZAKRAJŠEK, O. F. M.

135 East Second Street.

New York City, N. Y.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000412376

41271

32 3. 113 (93) : 241. 81 (04)

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

Glavni slovenski tednik. Glasilo največje slovenske naselbine v Združenih državah.
IZHAJA VSAK TEDEN

NAROČNINA:

Za celo leto	\$1.50
Za pol leta.....	.75
Za v stari kraj	2.50

MODERNO UREJENA TISKARNA.
SLOVENSKA KNJIGARNA.

LASTNIK IN IZDAJATELJ
TISKOVNA DRUŽBA
"AMERIKA"

6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

